

Dynamiczne własności algorytmu propagacji przekonań

4. Interdyscyplinarne Warsztaty Matematyczne

Grzegorz Siudem

Wydział Fizyki
Politechnika Warszawska

Będlewo, 26 maja, 2013

Plan prezentacji

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

- 1 Na czym polega problem?
- 2 Algorytm *Belief propagation*
- 3 Zastosowania algorytmu *Belief propagation*
- 4 Model Isinga
- 5 Wyniki uzyskane wspólnie z prof. Grzegorzem Świątkiem
- 6 Podsumowanie

Dynamiczne własności algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

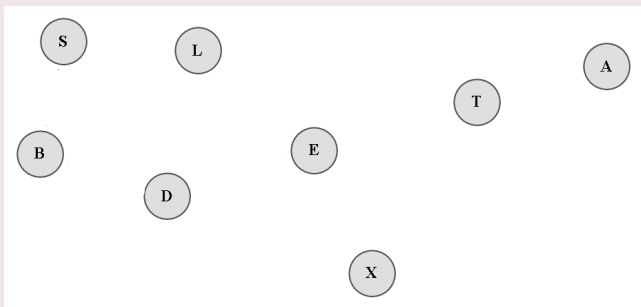
Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Rysunek: Zbiór zmiennych losowych.

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

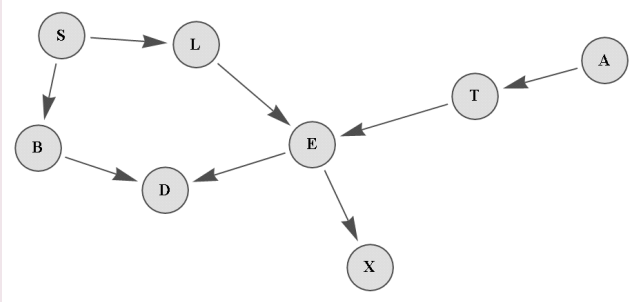
Algorytm
Belief
propagation

Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Rysunek: Zbiór zmiennych losowych z zależnościami.

Uściślijmy problem

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
Belief
propagation

Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Szukamy rozkładu brzegowego

$$\begin{aligned}\mathbb{P}(x_N) &= \sum_{x_1} \sum_{x_2} \cdots \sum_{x_{N-1}} \mathbb{P}(x_1, x_2, \dots, x_N) = \\ &= \sum_{x_1} \sum_{x_2} \cdots \sum_{x_{N-1}} \prod_{i=1}^N \mathbb{P}(x_i | \text{Rdz}(x_i)).\end{aligned}$$

Dlaczego podejście naiwne nie wystarczy?

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Liczba składników w sumie

$$\mathbb{P}(x_N) = \sum_{x_1} \sum_{x_2} \cdots \sum_{x_{N-1}} \prod_{i=1}^N \mathbb{P}(x_i | \text{Rdz}(x_i))$$

rośnie wykładniczo wraz z rozmiarami grafu!

Sugestie i przekonania

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Świątek

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
**Belief
propagation**

Zastosowania
algorytmu
**Belief
propagation**

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Przyjmijmy zbiór parametrów rzeczywistych μ_{ij} ($\mu_{ij} \neq \mu_{ji}$), gdzie i, j to węzły grafu, który nazwiemy **sugestiami** (ang. *messages*).

Sugestie i przekonania

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Świątek

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
Belief
propagation

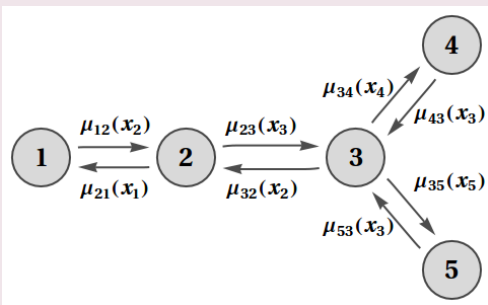
Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Przyjmijmy zbiór parametrów rzeczywistych μ_{ij} ($\mu_{ij} \neq \mu_{ji}$), gdzie i, j to węzły grafu, który nazwiemy **sugestiami** (ang. *messages*).

Rysunek: Schemat działania algorytmu BP.

Sugestie i przekonania

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
**Belief
propagation**

Zastosowania
algorytmu
**Belief
propagation**

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Przekonania

Przekonaniami nazywać będziemy wyrażenia postaci $b_i(X_i)$ i $b_{ij}(X_i, X_j)$, zależne w *pewien* sposób od sugestii.

Sugestie i przekonania

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Przekonania

Przekonaniami nazywać będziemy wyrażenia postaci $b_i(X_i)$ i $b_{ij}(X_i, X_j)$, zależne w *pewien* sposób od sugestii.

Przekonania nie mają dobrej interpretacji, chyba, że algorytm BP zbiegnie do punktu stałego...

Reguła uaktualniania sugestii w algorytmie BP

Dynamiczne własności algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

**Algorytm
Belief
propagation**

Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

$$\mu_{ij}^1 = F([\mu_{ij}^0]_{i,j=1,\dots,N}) \quad (1)$$

I dalej iterujemy

$$\mu_{ij}^n = F([\mu_{ij}^{n-1}]_{i,j=1,\dots,N}). \quad (2)$$

Algorytm BP - podsumowanie

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Świątek

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

**Algorytm
Belief
propagation**

Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Zbieżność na drzewach

Pearl wykazał w 1982, że algorytm BP na drzewach zbiega.

Algorytm BP - podsumowanie

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Świątkiem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Zbieżność na drzewach

Pearl wykazał w 1982, że algorytm BP na drzewach zbiega.

A co poza drzewami?

W ogólności problem pozostaje otwarty.

„jeśli zignorujemy istnienie cykli (...) sugestie mogą krążyć w niezidentyfikowany sposób wokół pętli, nie zbiegając do stanu równowagi [tłum. wł.]“

Judea Pearl cytowany za J. S. Yedidia, W. T. Freeman, Y. Weiss, *Understanding Belief Propagation and Its Generalizations*, Exploring Artificial Intelligence in the New Millennium, **8**, 239-236, (2003).

Algorytm BP - podsumowanie

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Zbieżność na drzewach

Pearl wykazał w 1982, że algorytm BP na drzewach zbiega.

A co poza drzewami?

W ogólności problem pozostaje otwarty.

„jeśli zignorujemy istnienie cykli (...) sugestie mogą krążyć w niezidentyfikowany sposób wokół pętli, nie zbiegając do stanu równowagi [tłum. wł.]“

Judea Pearl cytowany za J. S. Yedidia, W. T. Freeman, Y. Weiss, *Understanding Belief Propagation and Its Generalizations*, Exploring Artificial Intelligence in the New Millennium, **8**, 239-236, (2003).

Po co ta zbieżność?

W punkcie stałym BP przekonania stają się rozkładami brzegowymi.

Zastosowania algorytmu BP

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

**Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation***

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

- Systemy eksperckie (sieci bayesowskie),
- Model Isinga (losowe pola Markowa),
- Kody wykrywające błędy (grafy Tannera),
- Widzenie maszynowe,
- Poznawanie kodu DNA,
- Optymalizacja ruchu pakietów w sieci.

Algorytm BP w medycynie

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Świątek

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
Belief
propagation

Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Rozważmy przykład „Asia” autorstwa Lauritzena i Spiegelhaltera. Dysponujemy systemem eksperckim, który szacuje ryzyko chorób układu oddechowego.

- Wyjazd do Azji (A) zwiększa ryzyko gruźlicy (T).
- Palenie papierosów (S) to czynnik ryzyka zarówno raka płuc (L) jak i zapalenia oskrzeli (B).
- Obecność zarówno gruźlicy jak i raka płuc (E) może być wykryta poprzez prześwietlenie klatki piersiowej (X), ale na podstawie prześwietlenia nie można rozstrzygnąć która to choroba.
- Duszności mogą być spowodowane przez zapalenie oskrzeli (B) lub którąś z dwóch (E): gruźlicę lub raka płuc.

Algorytm BP w medycynie

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Świątek

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
Belief
propagation

Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

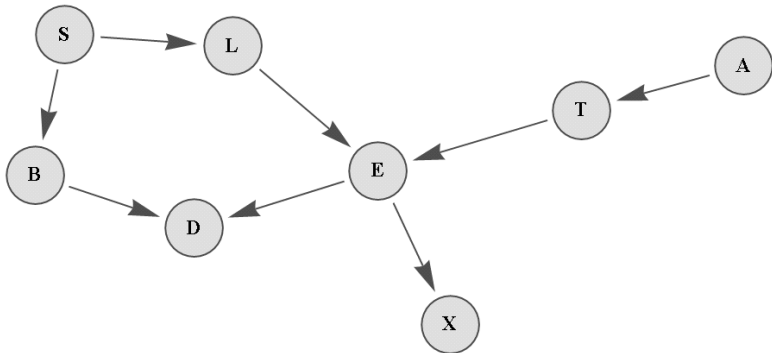
Podsumowanie

Rozważmy przykład „Asia” autorstwa Lauritzena i Spiegelhaltera. Dysponujemy systemem eksperckim, który szacuje ryzyko chorób układu oddechowego.

- Wyjazd do Azji (A) zwiększa ryzyko gruźlicy (T).
- Palenie papierosów (S) to czynnik ryzyka zarówno raka płuc (L) jak i zapalenia oskrzeli (B).
- Obecność zarówno gruźlicy jak i raka płuc (E) może być wykryta poprzez prześwietlenie klatki piersiowej (X), ale na podstawie prześwietlenia nie można rozstrzygnąć która to choroba.
- Duszności mogą być spowodowane przez zapalenie oskrzeli (B) lub którąś z dwóch (E): gruźlicę lub raka płuc.

Algorytm BP może dostarczyć tutaj, bardzo pożądaných rozkładów brzegowych.

Ilustracja

Rysunek: Graf ilustrujący sieć bayesowską Asia.

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Model Isinga

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Świątek

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Założenia

Niech X będzie polem losowym Markowa. $\Lambda = \{-1, 1\}$, Ponadto niech $G(S, N) = \mathbb{Z}_p^2$.

Model Isinga

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Świątek

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

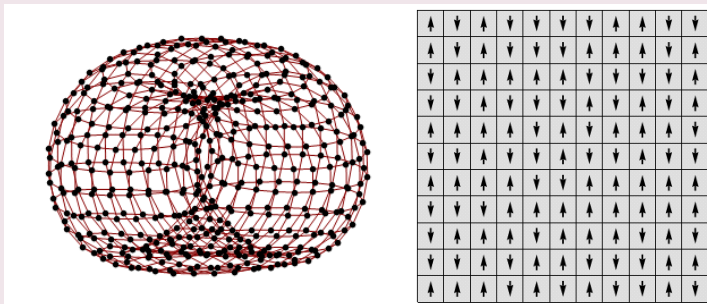
Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Założenia

Niech X będzie polem losowym Markowa. $\Lambda = \{-1, 1\}$, Ponadto niech $G(S, N) = \mathbb{Z}_p^2$.

Ilustracja

Model Isinga

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Hamiltonian

$$U(\sigma) = - \sum_{i \in G} \sum_{j \in \mathcal{N}_i} J_{ij} \sigma_i \sigma_j - \sum_{i \in G} h_i \sigma_i$$

Model Isinga

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
Belief
propagation

Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Hamiltonian

$$U(\sigma) = - \sum_{i \in G} \sum_{j \in \mathcal{N}_i} J_{ij} \sigma_i \sigma_j - \sum_{i \in G} h_i \sigma_i$$

Rozkład Gibbsa

$$\mathbb{P}(\sigma) = \frac{\exp(-\beta U(\sigma))}{Z}, \quad Z = \sum_{\sigma} \exp(-\beta U(\sigma))$$

Model Isinga

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
Belief
propagation

Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Hamiltonian

$$U(\sigma) = - \sum_{i \in G} \sum_{j \in \mathcal{N}_i} J_{ij} \sigma_i \sigma_j - \sum_{i \in G} h_i \sigma_i$$

Rozkład Gibbsa

$$\mathbb{P}(\sigma) = \frac{\exp(-\beta U(\sigma))}{Z}, \quad Z = \sum_{\sigma} \exp(-\beta U(\sigma))$$

Cel

Dla ustalonych pola h , całki wymiany J i temperatury β znaleźć magnetyzację w każdym punkcie czyli wartość oczekiwaną według **rozkładu brzegowego**.

Reguła uaktualniania sugestii w algorytmie BP dla modelu Isinga

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
Belief
propagation

Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

$$F([\mu_{ij}]_{i,j=1,\dots,N}) = \frac{1}{2\beta} \ln \frac{\cosh \left[\beta \left(h_j + J_{ij} + \sum_{\substack{n \in \mathcal{N}_j \\ n \neq i}} \mu_{jn} \right) \right]}{\cosh \left[\beta \left(h_j - J_{ij} + \sum_{\substack{n \in \mathcal{N}_j \\ n \neq i}} \mu_{jn} \right) \right]}$$

Rezultaty badań numerycznych

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Wielokrotne symulacje numeryczne dla krat z $p = 3, 4, 5, 6$ pokazują, że możliwe są tylko dwa scenariusze bifurkacji

Rezultaty badań numerycznych

Dynamiczne
własności
algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
Belief
propagation

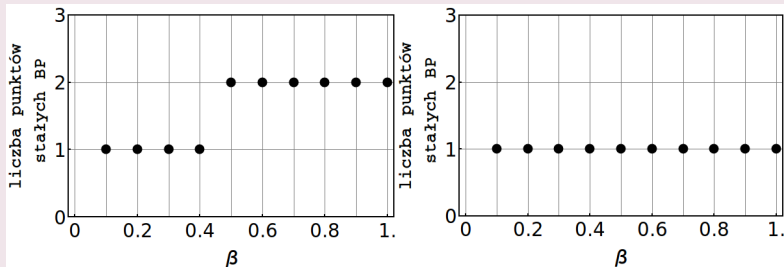
Zastosowania
algorytmu
Belief
propagation

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Wielokrotne symulacje numeryczne dla krat z $p = 3, 4, 5, 6$ pokazują, że możliwe są tylko dwa scenariusze bifurkacji

Rysunek: Typowe wyniki symulacji - liczba stabilnych punktów stałych algorytmu BP w funkcji β .

Twierdzenie

W przypadku ferromagnetycznym ($J > 0$) przy stałej całce wymiany i polu zewnętrznym możliwe są następujące scenariusze zachowania algorytmu BP jeśli rozważamy punkty stałe stałe na niezerowych współrzędnych

- *dla $h = 0$ następuje bifurkacja w wyniku której powstają trzy punkty stałe - dwa stabilne, jeden niestabilny,*
- *dla $h \in (-2J, 2J) \setminus \{0\}$ następuje dokładnie jedna bifurkacja w wyniku której oprócz istniejącego stabilnego punktu stałego powstają dwa nowe, z czego jeden stabilny, a drugi niestabilny,*
- *dla $|h| \geq 2J$ bifurkacje nie zachodzą i dla każdej wartości β układ posiada dokładnie jeden punkt stały.*

Twierdzenie

Po wykonaniu algorytmu BP wszystkie elementy macierzy sugestii są ograniczone, ponadto $\mu_{ij} \in (-|J_{ij}|, |J_{ij}|)$.

Twierdzenie

Jeśli macierz sugestii w punkcie stałym algorytmu BP jest symetryczna, a całka wymiany i zewnętrzne pole stałe, wówczas wszystkie niezerowe wyrazy macierzy sugestii są sobie równe.

Co z dowolnym polem i całką wymiany?

Hipoteza

Zachodzą inne niż trywialna bifurkacje, skutkujące pojawieniem się egzotycznych punktów stałych.

Hipoteza

Zachodzi dokładnie jedna bifurkacja, w której z jednego punktu stałego powstają dwa punkty stałe.

Problemy otwarte

- Identyfikacja wszystkich punktów stałych (stabilnych i niestabilnych) BP i ich basenów przyciągania.
- Identyfikacja orbit okresowych.
- Kiedy zachodzą bifurkacje punktów stałych?

Podsumowanie

Dynamiczne własności algorytmu BP

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

- Przedstawiony został iteracyjny algorytm poszukiwania rozkładów brzegowych dla losowych pól Markowa.
- Algorytm BP może być stosowany w wielu dziedzinach - od fizyki statystycznej, przez inżynierię po medycynę.
- Dla analizy modelu Isinga istotnym pytaniem są bifurkacje punktów stałych w algorytmie BP.
- Ciągle jest wiele problemów otwartych! 😊

**Dynamiczne
własności
algorytmu BP**

Grzegorz
Siudem

Plan
prezentacji

Na czym
polega
problem?

Algorytm
*Belief
propagation*

Zastosowania
algorytmu
*Belief
propagation*

Model Isinga

Wyniki
uzyskane
wspólnie z
prof.
Grzegorzem
Świątkiem

Podsumowanie

Dziękuję za uwagę!